

Undervisningsplan for faget Historie

Der undervises i historie på 3. - 9. klassetrin.

De centrale kundskabs- og færdighedsområder er:

Historie i fortid og nutid

Tid og rum

Fortolkning og formidling

I historie skal de grundlæggende kundskaber og færdigheder i hvert af de tre områder udvikles som en helhed gennem skoleforløbet både i faget historie, og når historie indgår i tværgående emner og problemstillinger. Kundskaber og færdigheder, som eleverne erhverver sig i faget historie, er en del af det historiefaglige fundament, som samfundsfag bygger videre på.

De centrale kundskabs- og færdighedsområder er grundlaget for tilrettelæggelsen, gennemførelsen og evalueringen af undervisningen, således at eleverne får mulighed for at

forstå historiske kilders muligheder og begrænsninger

udbygge deres indsigt i væsentlige historiske begivenheder og samfundsforhold fra alle tidsepoker

skabe sig overblik over og fordybe sig i arbejdet med menneskers dagligliv og livsvilkår gennem tiderne

styrke deres forståelse af udviklingen af dansk kultur i mødet med andre kulturer

Formål for faget historie

Formålet med undervisningen i historie er at styrke elevernes historiebevidsthed og identitet og øge deres lyst til og motivation for aktiv deltagelse i et demokratisk samfund.

Stk. 2. Ved at arbejde med samspillet mellem fortid, nutid og fremtid skal eleverne udvikle deres indsigt i menneskers liv og livsvilkår gennem tiderne. Herved skal de videreudvikle deres forståelse af og holdning til egen kultur, andre kulturer og menneskers samspil med naturen.

Stk. 3. Undervisningen skal give eleverne mulighed for overblik og fordybelse i vedkommende historiske kundskabsområder og fremme deres indsigt i kontinuitet og forandring. Undervisningen skal bygge på og stimulere elevernes evne til indlevelse, analyse og vurdering og fremme deres lyst til at videregive og skabe historiske fortællinger på baggrund af tilegnet viden.

Slutmål for faget Historie

Efter 9. klassetrin

Historie i fortid og nutid

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- gengive og fortolke begivenheder fra Danmarks historie
- sætte Danmarks historie i relation til Nordens, Europas og Verdens historie
- kende baggrunden for og udviklingen af menneskers gruppedannelser og andre tilhørsforhold baseret på fællesskaber og interessesammenfald
- forklare om kulturer og kulturmøder i et udviklingsperspektiv
- udtrykke sig om, hvordan begreberne magt og ret indgår i historiske sammenhænge
- forklare om produktion, forbrug og ressourcer og deres indbyrdes sammenhænge.

Tid og rum

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

placere historiske emner og temaer i tid og geografisk område
kende almindelige betegnelser for tidsepoker og placere dem kronologisk
gøre rede for sammenhænge mellem historiske begivenheder og den tid, som de foregår i
relatere begivenheder fra Danmarks historie til kultur- og samfundsudvikling i andre dele af verden.

Fortolkning og formidling

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

analysere og fortolke historiske fremstillinger
indkredse historiske emner og temaer og formulere spørgsmål hertil
anvende og vurdere forskelligartede materialer og kilder
sætte sig ind i værdier og holdninger, der ligger til grund for historiske begivenheder og samfundsforandringer
videregive og skabe fortællinger, der tolker dele af historiens udviklingsforløb
forsøge at rekonstruere historiske genstande og begivenheder.

Trinmål for faget Historie

Efter 4. klassestrin

Historie i fortid og nutid

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- gengive begivenheder fra Danmarks historie ved at inddrage sagn og historiske personligheder
- fortælle om karakteristiske spor og begivenheder fra København
- gøre rede for begivenheder, der knytter sig til Danmarks og Nordens grænser
- give eksempler på livet på landet og livet i byer i fællesskaber og samfund
- kende til hverdag i andre kulturer, herunder nordiske kulturer
- give eksempler på beslutningsprocesser i fællesskaber og samfund i forbindelse med landsbyting, råd og parlament

Tid og rum

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- deltage i arbejdet med at etablere en tidsfrise og placere sig selv og egen familie på denne
- kende forskel på og anvende begreberne fortid, nutid og fremtid
- berette om episoder, der har betydning for den nærmeste families historie, og beskrive samfundsforholdene
- anvende en tidsfrise til at vise samtidighed mellem begivenheder i Danmark og i andre dele af verden.

Fortolkning og formidling

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- gengive fremstillinger af historiske begivenheder med egne ord, i tegning og i dramaform
- stille spørgsmål, der kan uddybe forståelsen af historiske beretninger
- udpege synlige spor fra fortiden og gøre sig overvejelser over, hvordan vi ved noget om historiske begivenheder og tidligere kulturer
- udtrykke egne holdninger til historiske begivenheder og deltage i samtale herom
- gengive historiske fortællinger
- skabe fortællinger om hverdagsmennesker ud fra viden om fortidens begivenheder og samfund
- fremstille modeller og efterligninger af genstande, som kan illustrere fortidens levevis.

Efter 6. klassestrin

Historie i fortid og nutid

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

fortælle om udviklings- og forandringsprocesser fra Danmarks historie, som knytter sig til kongemagt, kirke, landbrug og industri
give eksempler på relationer mellem lokalhistorie og Danmarks historie
beskrive sammenhænge mellem Danmarks historie og Nordens og Europas historie, som det kommer til udtryk i kulturen og i alliance- og blokpolitik

fortælle om historiske personligheder og den betydning, de tillægges for udvikling af politiske og kulturelle fællesskaber, herunder Ansgar, Luther og reformationen samt Grundtvig og folkeoplysningen
give eksempler på emigration, immigration og mobilitet og den betydning det har for familier

fortælle om mødet mellem europæere og andre folk under opdagelsesrejser og erobringstogter

beskrive statslige styreformers som tyranni, oplyst enevælde og demokrati
give eksempler på betingelser for varefremstilling i forskellige samfundstyper, herunder selvstændige håndværk og landbrug, industrialisering og kollektivisering.

Tid og rum

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

placere emner og temaer, som klassen har arbejdet med, på klassens tidsfrise og angive geografisk område
placere begivenheder tidsmæssigt "før", "efter" og "samtidig med" hinanden, dvs. benytte relativ kronologi
kende betegnelser for tidsepoker, der knytter sig til Danmarks historie, herunder stenalder, bronzealder, jernalder, middelalder og oplysningstid
give eksempler på tidstypiske fremstillingsformer og opfindelser, der er begrundet i udvikling af værktøj, materialer og videnskab
sætte begivenheder fra Danmarks historie i tidsmæssig relation til verdens historie.

Fortolkning og formidling

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

gengive hovedindholdet af en historisk fremstilling og præcisere de vigtigste budskaber

formulere enkle historiske problemstillinger
inddrage spor fra fortiden i egne fremstillinger og fortællinger
tage stilling til forskellige fortolknings budskaber
begrunder egne holdninger til historiske problemstillinger
give eksempler på de tegn på synsvinkel, som en fortællings ophavsmand viser
etablere historiske scenarier i form af drama, rollespil og udstilling.

Efter 8. klasses trin

Historie i fortid og nutid

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

angive årsagerne til, at nogle historiske forhold og begivenheder fra Danmarks historie har fået ny betydning i eftertiden, bl.a. nationale sagn, vikingetiden og besættelsestiden
relatere Danmarks historie til udviklingen i andre områder af Verden i forbindelse med kolonitid, ekspeditioner og udvandring
give eksempler på samspillet mellem samfundsmæssig udvikling og fællesskaber i relation til politiske partier, fagbevægelse og religiøse bevægelser
kende baggrund for og udvikling af EU, NATO og FN
forklare om årsager til og følger af emigration, immigration og mobilitet, herunder europæisk kolonisering af den 3. verden
beskrive forskellige former for demokrati, herunder antikkens græske demokrati, det første danske folkestyre i 1800-tallet og parlamentarisme
fortælle om baggrunden for legitimering af magt og ret, herunder Jyske Lov, Den danske Grundlov og Verdenserklæringen om Menneskerettigheder
kende forskellige politiske ideologiers forklaringer på forholdet mellem produktion, forbrug og ressourcer.

Tid og rum

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

anvende emner og temaer, som er opført på klassens tidsfrise, som fikspunkter for nye tidsangivne oplysninger
demonstrere sikker anvendelse af relativ kronologi
forklare betegnelser for tidsepoker som renæssance, enevælde, folkestyre og industrialisering og forstå deres eventuelle indbyrdes overlappinger
pege på tidstypiske problemløsninger i relation til handel over grænser og menneskerettigheder
fortælle om tidsregningen i det klassiske Rom og islamiske kultursamfund og kende baggrunden herfor.

Fortolkning og formidling

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

gengive hovedindholdet af en historisk fremstilling og angive, hvad der er faktuelle informationer, og hvad der er forklaringer og fortolkninger
formulere historiske spørgsmål som udgangspunkt for gruppedrøftelser
give forklaringer på spor fra fortiden i landskabets udformning, bygningsværker og monumenter
søge oplysning om ophav til forskelligartede informationskilder og tage stilling til pålideligheden
diskutere forskellige værdier og argumentere for egne holdninger til historiske problemstillinger
uddrage faktuelle elementer af historiske fortællinger
formulere historiske fortællinger, hvori personerne udtrykker holdninger til historiske begivenheder
etablere historiske scenarier og perspektivere det historiske indhold.

Efter 9. klasses trin

Historie i fortid og nutid

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

forklare udviklings- og forandringsprocesser fra Danmarks historie, som knytter sig til samfundsborgernes tilværelse under eneherre-domme og folkestyre
beskrive forhold mellem Danmark og andre områder af Verden i lyset af kulturpåvirkning og kulturtransformation
give eksempler på internationalt hjælpearbejde og de vanskeligheder, der er forbundet hermed
forklare om positive og negative følger af europæisk udvandring til andre verdensdele
beskrive det internationale samfunds håndtering af krigsforbrydelser
beskrive sammenhængen mellem samfund og produktionsformer.

Tid og rum

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

demonstrere overblik over længerevarende tidsforløb
kende og anvende romertal som årstal
drøfte forskellige former for konfliktløsning i fortidens og i nutidens samfund
give eksempler på nyhedsmediers vurderinger af aktuelle begivenheder og

redegøre for, hvordan de er bundet til den tid, vi lever i.

Fortolkning og formidling

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

berette sammenhængende om historiske begivenheder på baggrund af indsamlede oplysninger fra flere kilder
formulere historiske problemstillinger som udgangspunkt for projektarbejde
tage stilling til pålideligheden af kildemateriale, bl.a. fra internettet
give eksempler på begivenheder og samfundsforandringer, der kan forklares ud fra værdier og holdninger, som er fremherskende i en tidsepoke
forholde sig kritisk til samfunds brug af historiske symboler og fortællinger
forsøge at rekonstruere historiske genstande og begivenheder, som kan indgå i en præsentation af et projekt med historisk perspektiv.

